

Český telekomunikační úřad

ODBOR PRO SEVEROMORAVSKOU OBLAST

Havlíčkovo nábřeží 2728/38, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

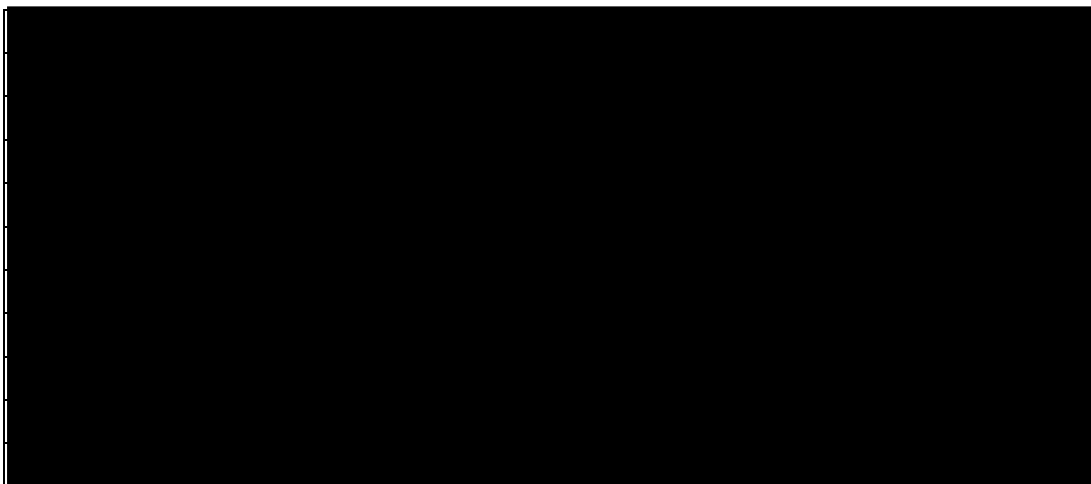
Číslo jednací
ČTÚ-25 635/2019-638/XV. vyř. - KIZ

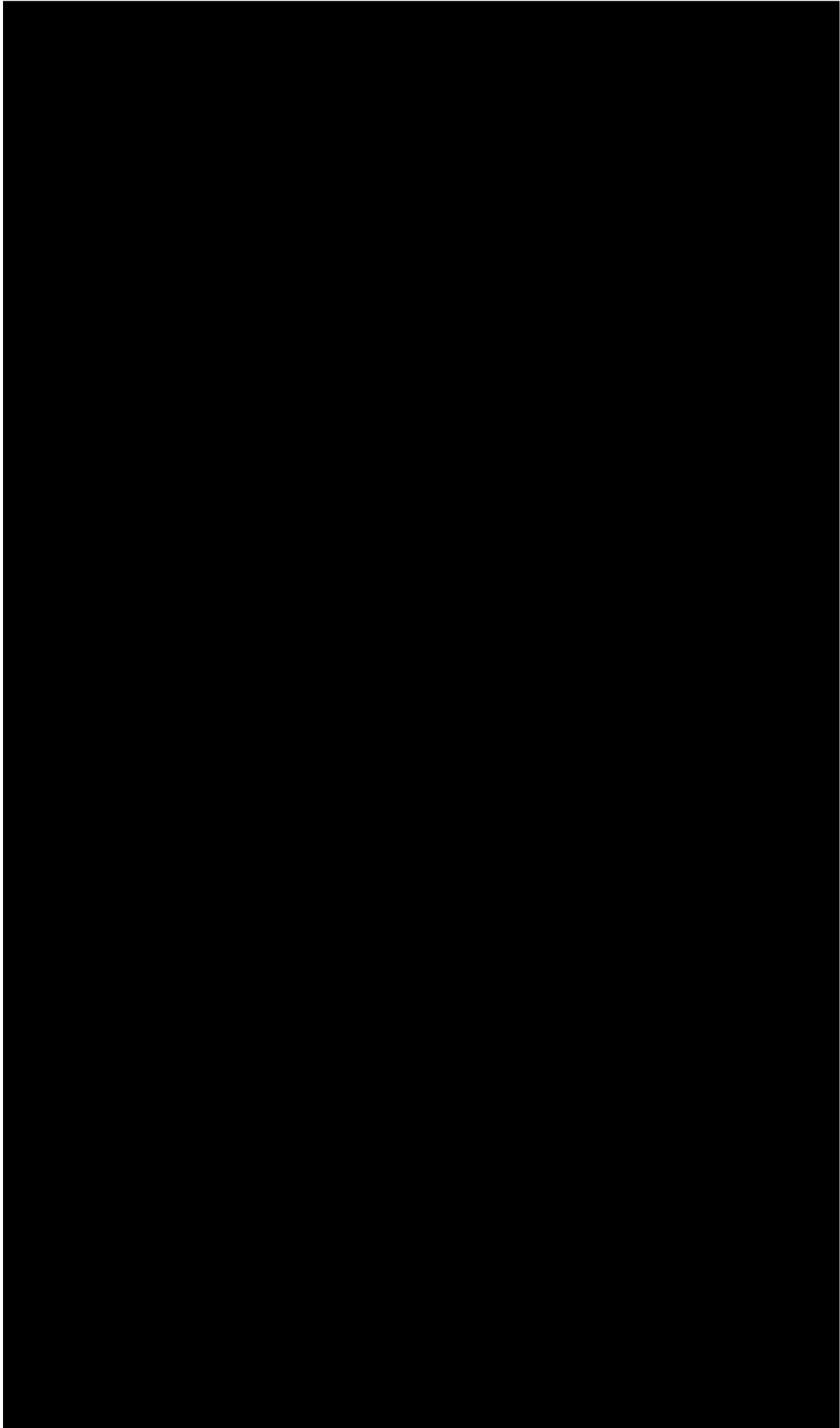
Ostrava
15. 11. 2022

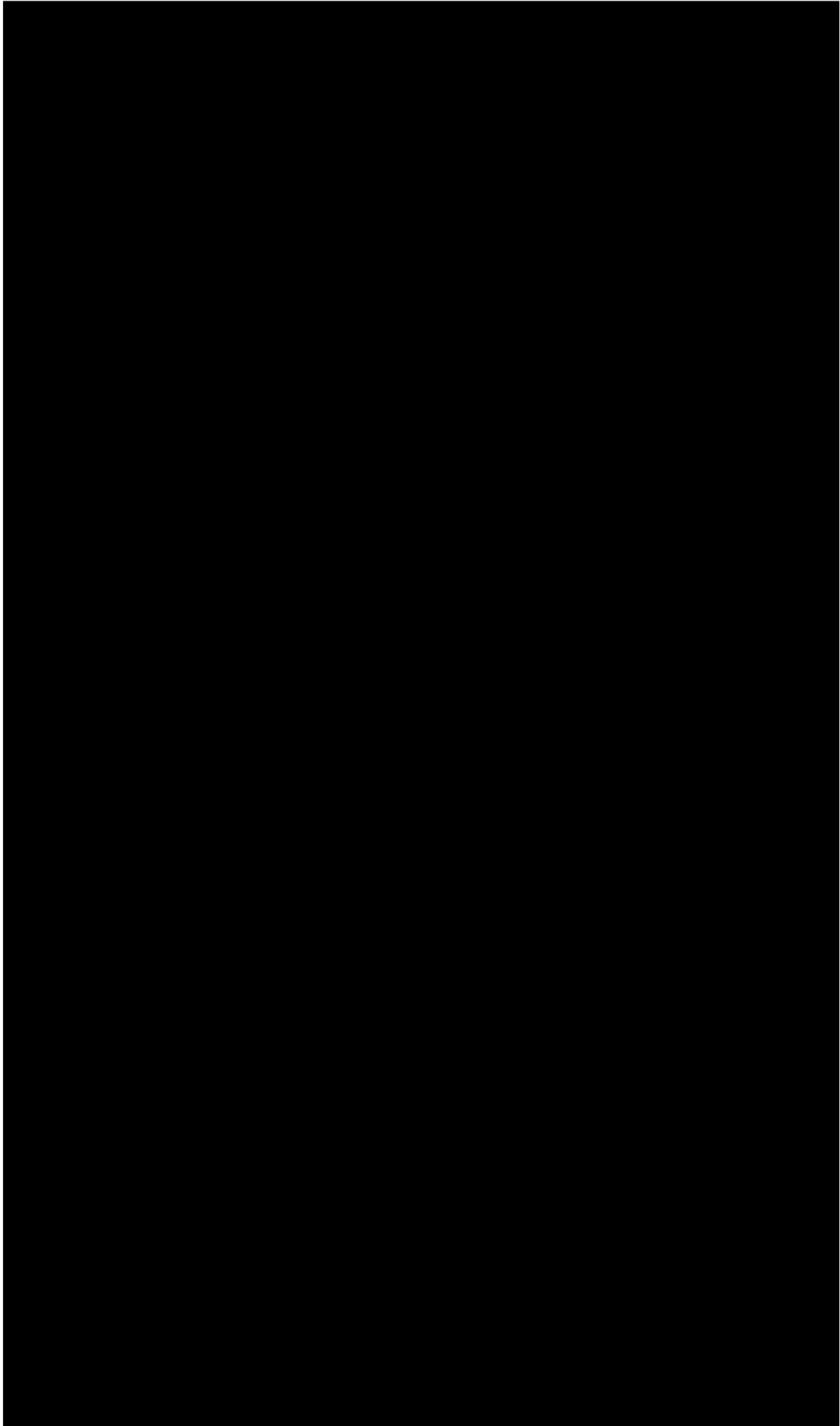
Český telekomunikační úřad jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle § 103 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), a podle § 120 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, vydává v řízení zahájeném dne 18. 6. 2019 z moci úřední s účastníkem řízení, kterým je INTERNEXT 2000, s.r.o., IČO 253 52 288, se sídlem Palackého 166, 755 01 Vsetín, právně zastoupen: [REDAKCE], ve věci přestupku podle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích, ve znění účinném do 31. 1. 2019 (dále též jen „zákon o elektronických komunikacích“), toto

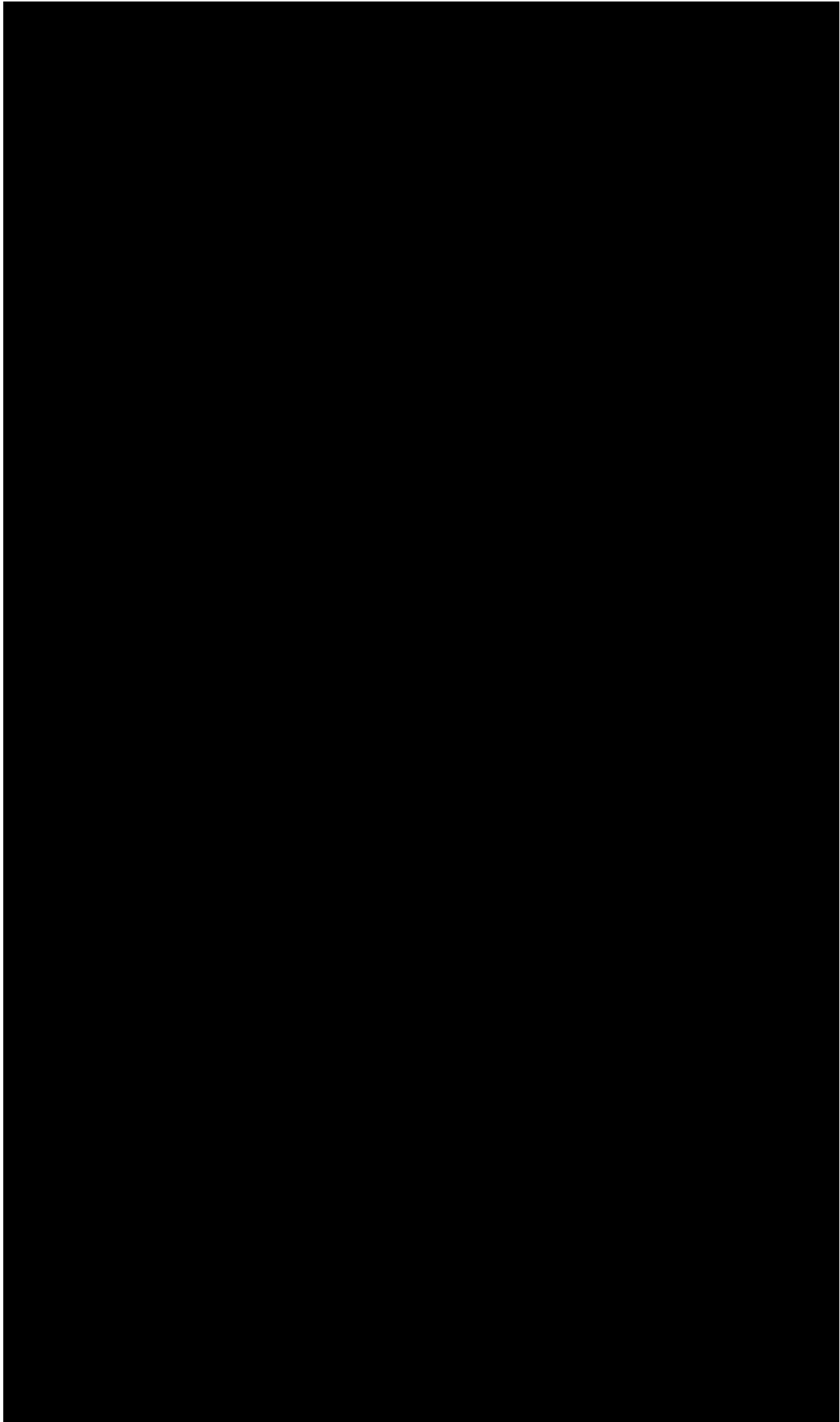
rozhodnutí:

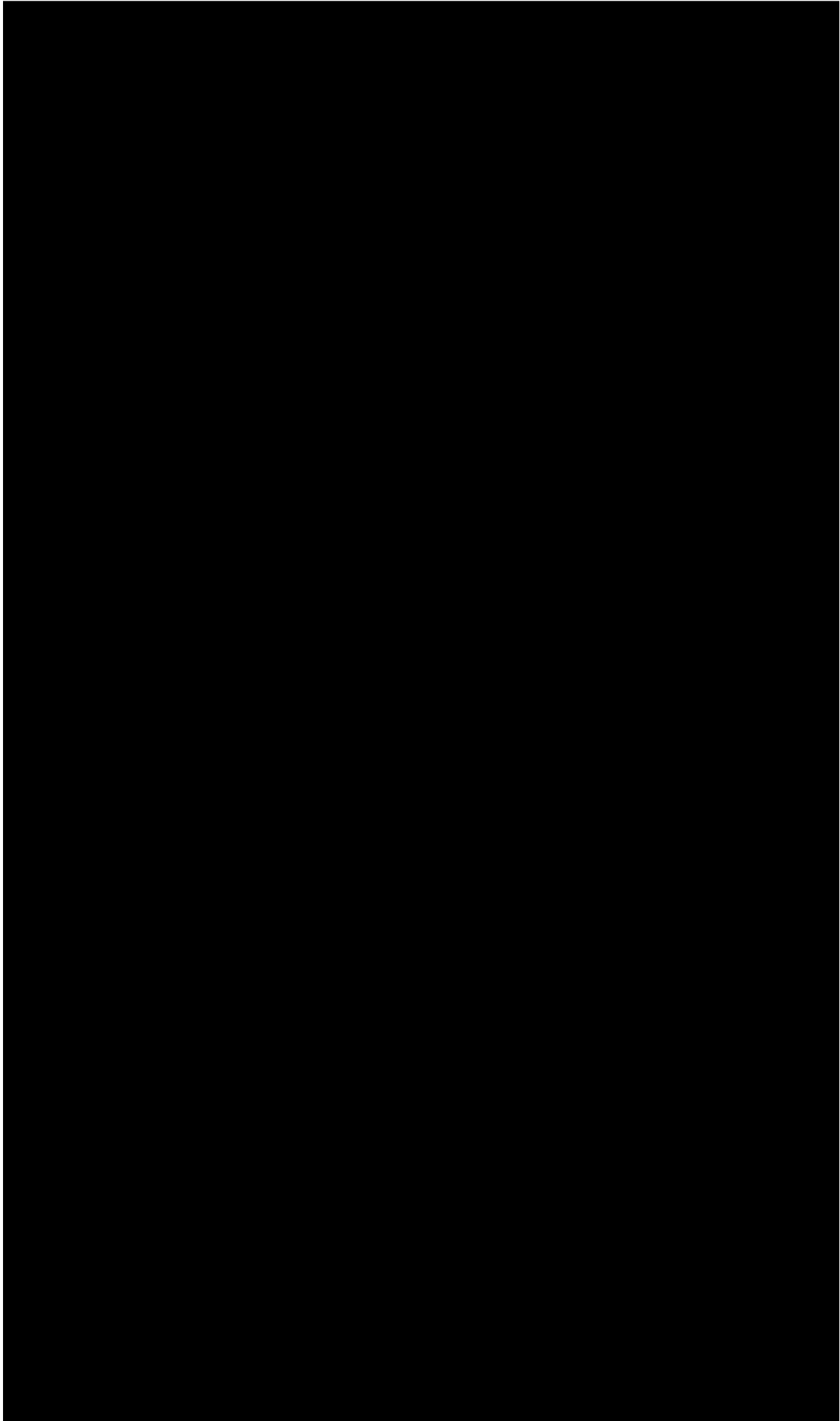
I. Obviněný z přestupku, kterým je **INTERNEXT 2000, s.r.o., IČO 253 52 288, se sídlem Palackého 166, 755 01 Vsetín** (dále též jako „účastník řízení“ či „obviněný“), právně zastoupen: [REDAKCE] (dále jen „advokát účastníka řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích, ve znění účinném do 31. 1. 2019, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 63 odst. 7 téhož zákona uzavřel se spotřebiteli první smlouvy na poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací (služby přístupu k síti internet) na dobu určitou, kdy doba trvání smluv byla stanovena na dobu delší než 24 měsíců, přičemž s uživateli, fyzickými osobami nepodnikajícími, obviněný uzavřel v období od prosince 2017 do ledna 2019 [REDAKCE] prvních smluv na období delší než 24 měsíců (konkrétně na dobu 36 měsíců); přičemž se jednalo o následující smlouvy:

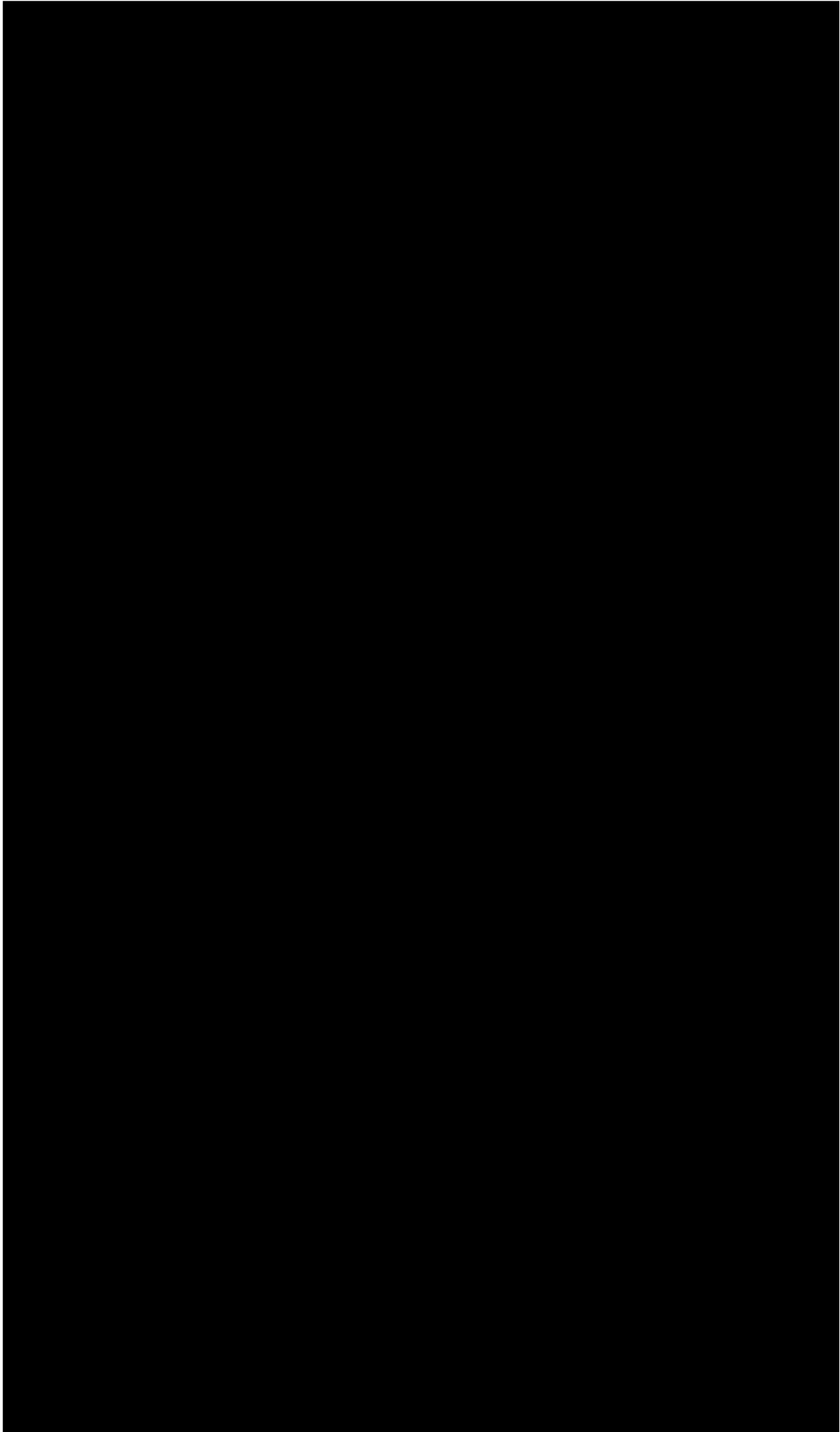

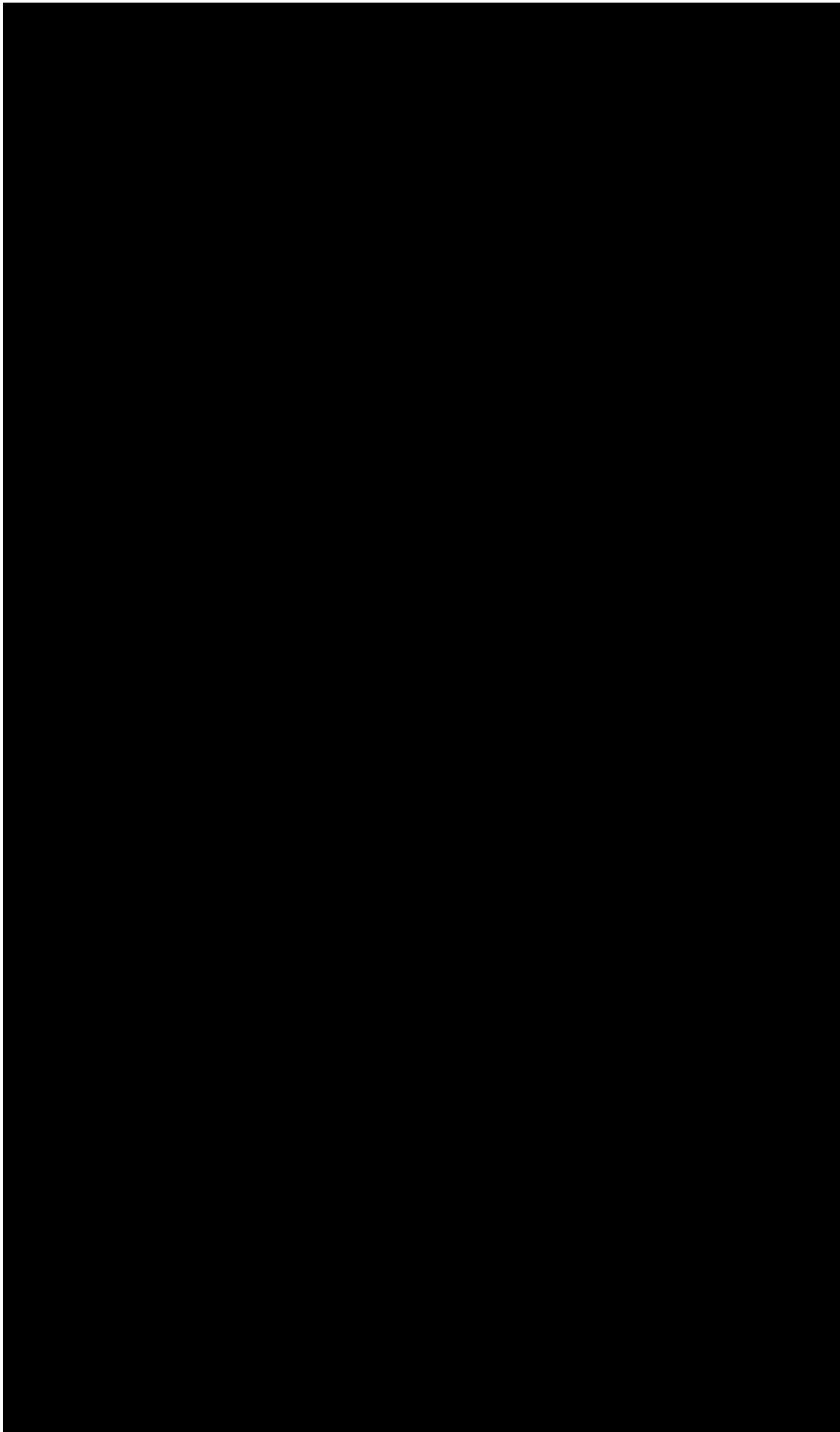

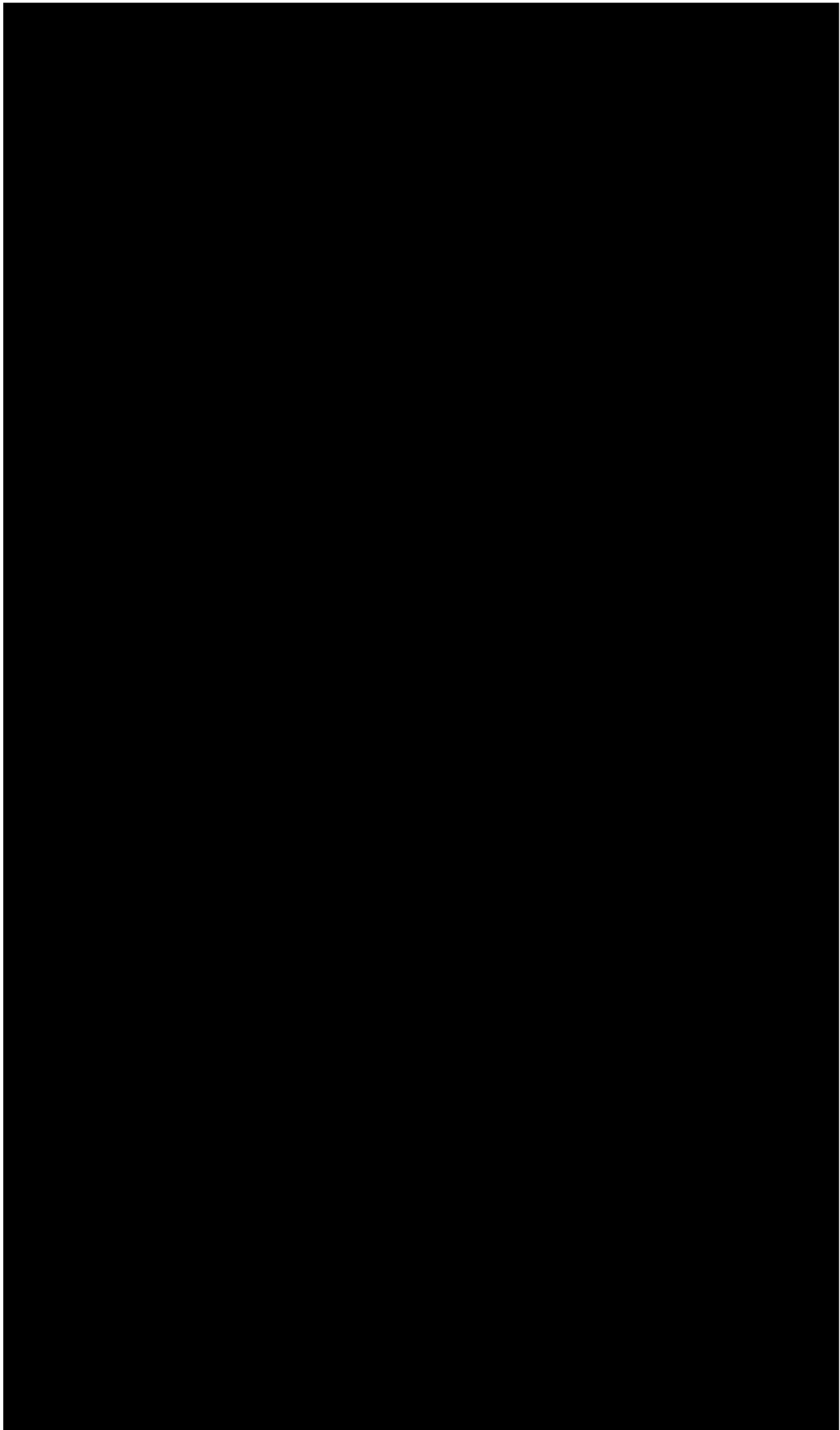

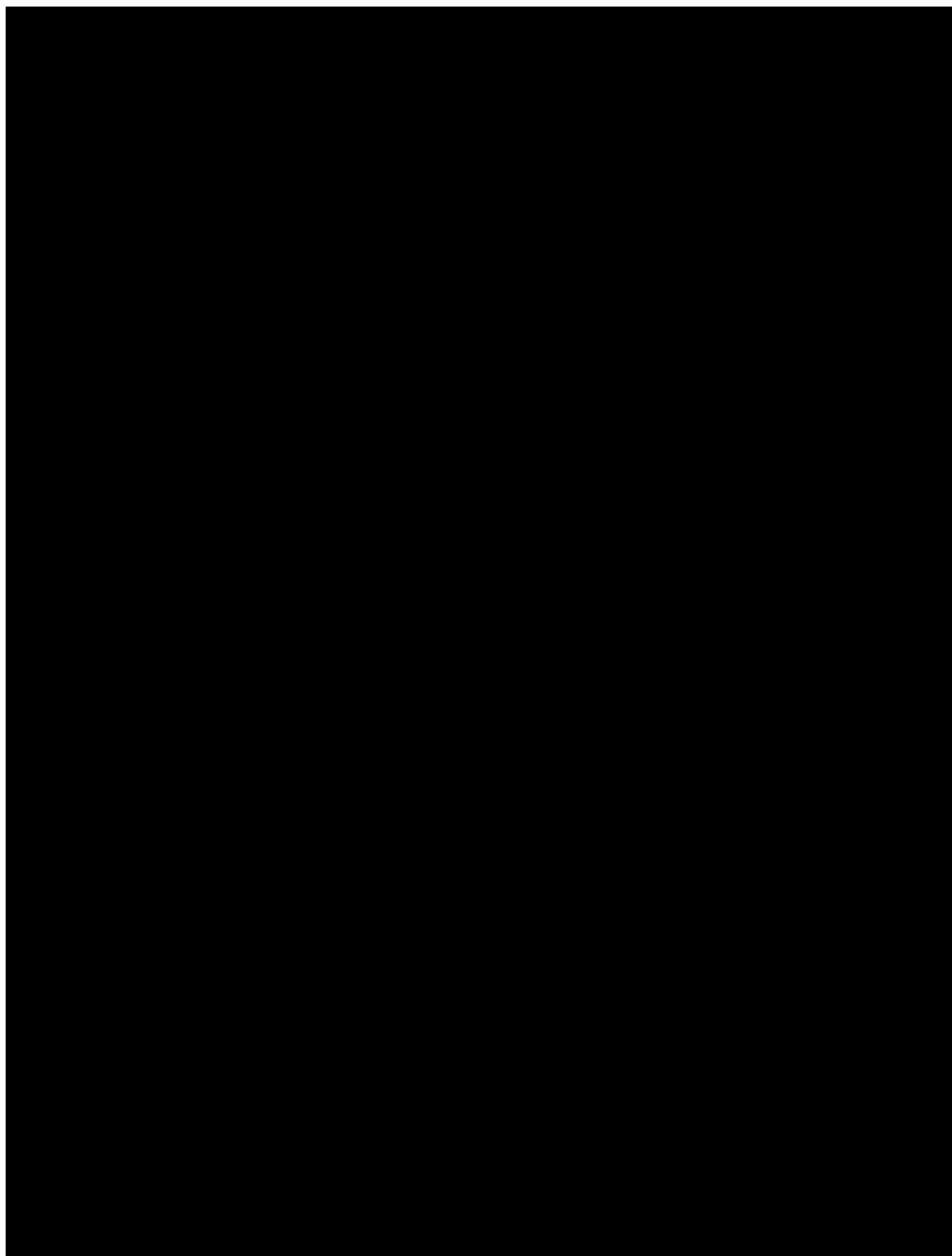

II. Za přešupek uvedený ve výroku I. se obviněnému z přešupku podle § 118 odst. 23 písm. b) zákona o elektronických komunikacích, ve znění účinném do 31. 1. 2019, ukládá pokuta ve výši **344 000,00 Kč**, splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet vedený u České národní banky, číslo účtu 3754-725001/0710, pod variabilním symbolem 6000256359.

III. Dále se obviněnému z přešupku v souladu s § 95 odst. 1 zákona o přešupcích a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši **1 000,00 Kč**, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet vedený

u České národní banky, číslo účtu 3754-725001/0710, pod variabilním symbolem 7000256359.

Odůvodnění:

Na základě přijatého podnětu (a na základě předchozího správního řízení v téže věci) zahájil správní orgán dne 22. 1. 2019 kontrolu dodržování povinnosti podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou službu elektronických komunikací v souvislosti s § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, tj. v souvislosti s povinností neuzavírat se spotřebitelem při prvním uzavření smlouvy na dobu určitou smlouvu na dobu delší než 24 měsíců.

Ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích stanoví: „*V případě, že podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba při prvním uzavření smlouvy pro danou službu elektronických komunikací přesáhnout 24 měsíců. Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen umožnit uživateli uzavření smlouvy i na dobu nejvýše 12 měsíců; tím není vyloučena možnost uzavření smlouvy na delší dobu v případě, že o to uživatel požádá.*“

Podle § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích je uživatelem každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací.

Podle § 2 písm. d) zákona o elektronických komunikacích je spotřebitelem každá fyzická osoba, která využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací pro účely mimo rámec její podnikatelské činnosti.

Ustanovení § 63 odst. 1 písm. p) zákona o elektronických komunikacích stanovilo, že ve smlouvě musí být mj. uvedeno: „*...v případě ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání, na kterou je smlouva uzavřena, ať již výpovědí, nebo dohodou smluvních stran, informace o výši úhrady, která nesmí být v případě smlouvy uzavřené se spotřebitelem vyšší než jedna pětina součtu měsíčních paušálů zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, nebo jedna pětina součtu minimálního sjednaného měsíčního plnění zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, a výše úhrady nákladů spojených s telekomunikačním koncovým zařízením, které bylo účastníkovi poskytnuto za zvýhodněných podmínek.*“

Český telekomunikační úřad vykonává v souladu s § 108 odst. 1 písm. m) zákona o elektronických komunikacích kontrolu elektronických komunikací.

Účastník řízení byl v rámci kontroly čj. ČTÚ-2 032/2019-638, která byla zaměřena na dodržování povinnosti podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou službu elektronických komunikací v souvislosti s § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, vyzván k zaslání všech smluv s koncovými uživateli – spotřebiteli, se kterými byla uzavřena první smlouva pro službu elektronických komunikací, a to za období od prosince 2017 do ledna 2019 včetně.

Účastník řízení následně z důvodu rozsáhlosti a zásadní administrativní náročnosti a nákladnosti zpracování výše uvedeného požadavku požádal o zvolení jiné metody provádění kontroly, a to takové, která by byla dostatečná ke zjištění stavu věci.

Již v předmětné kontrole účastník řízení uvedl, že nepochybuje, že se spotřebiteli uzavírá smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, když se dle něj jedná o smlouvy uzavírané na dobu 36 měsíců po výslovné žádosti spotřebitele.

Správní orgán vyhověl návrhu účastníka řízení na zvolení jiné metody provedení kontroly, aby byla šetřena jeho práva a oprávněné zájmy a nově požádal o předložení smluv s koncovými uživateli - spotřebiteli, se kterými byla uzavřena první smlouva pro službu elektronických komunikací na dobu delší než 24 měsíců, a to za období od prosince 2017 do ledna 2019 včetně, v počtu 10 takových smluv za každý měsíc, a dále o údaj o celkovém

počtu uzavřených prvních smluv se spotřebiteli za výše uvedené období a o údaj o počtu těchto smluv, které byly uzavřeny na období delší než 24 měsíců.

Účastník řízení doložil požadované smlouvy, přičemž je zaslal z elektronické evidence smluv ve formátu PDF a prohlásil, že eviduje shodné originály všech těchto smluv v písemné tištěné podobě podepsané oběma stranami. Účastník řízení dále uvedl, že za období od prosince 2017 do ledna 2019 uzavřel [REDAKCE] prvních smluv se spotřebiteli, z toho bylo [REDAKCE] smluv uzavřeno na období delší než 24 měsíců.

Z provedené kontroly č. 1901-119-00/1K na základě kontrolních zjištění vyplynulo, že obviněný porušil povinnost podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou službu elektronických komunikací neuzavírat se spotřebitelem při prvním uzavření smlouvy na dobu určitou smlouvu na dobu delší než 24 měsíců dle § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích.

Protokol o kontrole byl advokátovi účastníka řízení doručen do datové schránky dne 8. 4. 2019. Proti kontrolnímu zjištění podal účastník řízení námitky, které byly nadřízenou osobou vedoucího kontrolní skupiny zamítnuty.

Na základě výše uvedených skutečností zahájil správní orgán s účastníkem řízení dne 18. 6. 2019 řízení z moci úřední ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích.

Před vydáním rozhodnutí bylo účastníkovi řízení umožněno vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Účastník řízení shodně s názory, které uvedl již v rámci předmětné kontroly, uvedl, že se nedopustil přestupku dle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích, když neuzavřel smlouvu se spotřebitelem nebo uživatelem v rozporu s § 63 odst. 7 téhož zákona. Účastník řízení zastával názor, že případ, kdy uživatel požádá o uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců a na základě takové žádosti smlouvu na dobu překračující 24 měsíců účastník řízení jakožto poskytovatel s uživatelem uzavře, nekoliduje s ustanovením § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, nýbrž je s tímto zcela v souladu. Účastník řízení tak měl za to, že uzavřením smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, nedošlo k porušení povinnosti podle ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích a nedopustil se tak přestupku dle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích.

Účastník řízení uvedl ke gramatickému výkladu ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, že ustanovení této normy je nutno vykládat jako celek, dle jeho smyslu a úmyslu zákonodárce. Z dikce shora citovaného ustanovení vyplývá, že pokud uživatel požádá o uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, je účastník řízení jakožto poskytovatel oprávněn s uživatelem smlouvu na dobu delší než 24 měsíců uzavřít, a to i při jejím prvním uzavření. Věta první předmětného ustanovení dle účastníka řízení stanoví základní obecné pravidlo, tj. že doba, na kterou je smlouva uzavřena, nesmí přesáhnout 24 měsíců. V druhé větě je pak stanovena povinnost podnikatele umožnit uživateli uzavření smlouvy i na dobu nejvýše 12 měsíců. Věta druhá (do části před středníkem) však nikterak nevylučuje uzavření smlouvy na dobu trvání do 24 měsíců. Již z části věty před středníkem, konkrétně z dikce: „*i na dobu nejvýše 12 měsíců*“ vyplývá, že je možno uzavřít smlouvu i na více měsíců, než 12. Třetí věta, za středníkem, tak dle účastníka řízení stanovuje výjimku z uvedeného základního pravidla nemožnosti uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, a to právě pro případ, kdy o uzavření takové smlouvy uživatel požádá. Při jiném než účastníkem řízení předestřené výkladu, by pak ad absurdum byla i pro uzavření smlouvy na dobu překračující 12 měsíců a dosahující maximální doby trvání 24 měsíců vždy nezbytná výslovná žádost uživatele a uzavření smlouvy na delší časové období by bylo stranám, zcela v rozporu s principem autonomie vůle stran, absolutně znemožněno.

Účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že v úmyslu zákonodárce bylo umožnit stranám uzavření smlouvy na dobu přesahující 24 měsíců v případě, že o to uživatel požádá, když na tomto místě účastník řízení odkazoval na důvodovou zprávu k zákonu č. 468/2011 Sb., změna zákona o elektronických komunikacích, kterým bylo shora citované ustanovení do zákona včleněno. Dle bodu 165 zvláštní části Důvodové zprávy: „*v případě, že operátor uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba při prvním uzavření smlouvy na poskytování dané služby přesáhnout 24 měsíců, zároveň ale operátor musí umožnit uzavření smlouvy uživateli na dobu nejvýše 1 rok. Pokud však o to uživatel výslovně požádá, může samozřejmě uzavřít s operátorem smlouvu na dobu delší, která bude odpovídat jejich potřebám.*“ Účastník řízení má za to, že právě v tomto případě, kdy je předmětem vedeného řízení právě výklad ustanovení zákona, je zcela na místě použití důvodové zprávy, jako interpretačního vodítka k odstranění nejasností.

V souvislosti s ochranou spotřebitele účastník řízení odkazoval na své všeobecné podmínky, kde bylo v čl. 2.6 stanoveno následující: „*Smlouvu s Vámi uzavíráme na dobu určitou nebo neurčitou. Vždy záleží na tom, co si vyberete a co Vám bude více vyhovovat.*“ Uživatel tak měl širokou možnost volby při uzavírání smluv s účastníkem řízení jakožto poskytovatelem služeb, kdy mohl s poskytovatelem sjednat smlouvu na dobu neurčitou i na dobu určitou, a to v různých délkách časového trvání. Uživatel tak mimo jiné mohl sjednat s účastníkem řízení jakožto poskytovatelem i smlouvu na dobu určitou, která činí 1 rok. V případě, že dojde mezi účastníkem řízení a uživatelem k uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, je tak učiněno výhradně na žádost uživatele. V rámci takto uzavřené smlouvy uživatel svým podpisem smlouvy stvrzoval, že byl použit tento zákonný postup, když je v rámci smlouvy uvedeno, že: „*Tato smlouva byla uzavřena na dobu delší než 24 měsíců po poučení a na žádost Uživatele ve smyslu § 63 odst. 7 z. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.*“

Účastník řízení uvedl, že žádná konkrétní forma této žádosti není zákonem stanovena, tato může být učiněna ústně i písemně, a je možné tuto prokázat právě předmětným ustanovením v uzavřené smlouvě. Zároveň uvedl, že je nutno zdůraznit, že k uzavření smluv na dobu delší než 24 měsíců skutečně dochází na základě individuálních žádostí, o nichž je pak k prokázání této skutečnosti včleňováno předmětné ustanovení do smluv o poskytování služeb elektronických komunikacích. Pokud je tedy smlouva uzavřena na dobu 24 měsíců či kratší, předmětná věta se v textu smlouvy neobjeví. Předmětná věta je proto obsažena vždy v případě uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, když bez žádosti není možné tyto smlouvy uzavřít. Účastník smlouvy však může volit z celé škály dob trvání smluv tak, jak právě jemu vyhovuje. Účastník řízení zohledňuje, že v případě uzavírání jednotlivých smluv musí vždy vynaložit vstupní náklady – technického i administrativního charakteru, jejichž výše není závislá na době trvání smlouvy, ale je u všech uživatelů srovnatelná. U smluv uzavíraných na delší časové období pak účastník řízení zohledňuje, že uživatel bude déle užívat jeho služby a vstupní náklady jsou tak kompenzovány, ve vyšší míře než u smluv kratšího trvání. Účastníci smlouvy proto zaplatí za poskytované služby elektronických komunikací nižší cenu (jsou jim nabízeny samostatné cenově zvýhodněné tarify), pokud je smlouva uzavírána na dobu delší než 24 měsíců. Právě z tohoto důvodu účastníci volí smlouvy na dobu určitou delší než 24 měsíců, a podávají k jejich uzavření své individuální žádosti. Spotřebitel v tomto případě není žádným způsobem finančně znevýhodněn oproti jiným uživatelům. V případě, kdy by bylo ze strany spotřebitelů žádáno o uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců a účastník řízení by těmto nevyhověl, docházelo by naopak k diskriminaci toho spotřebitele, kterému nebyla možnost uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců poskytnuta. Aby byl účastník řízení schopen existenci žádosti prokázat, je tato poznamenávána předmětnou větou do uzavíraných smluv. Cílem účastníka řízení je tedy zvýhodnit účastníka, který uzavřel smlouvu na delší časové období. Spotřebitel rovněž může změnit poskytovatele služeb i u smluv na dobu určitou, a to přestože jsou uzavřeny na dobu delší než 24 měsíců, na základě § 63 odst. 1 písm. g), zákona o elektronických komunikacích, dle kterého výpovědní doba nesmí překročit 30 dnů.

K odpovědnosti za přestupek uvedl účastník řízení, že aby odpovědnost za spáchání přestupku mohla vzniknout, je nezbytné, aby byl předmětný přestupek konkrétně stanoven zákonem. Nejasnosti a nepřesnosti v zákonné úpravě nemohou jít k tíži účastníka řízení v řízení o spáchání přestupku a uložení pokuty za jeho spáchání. Účastníku řízení tedy dle základních právních principů nemůže být uložena pokuta ve správním řízení za přestupek, který není v zákoně zcela jasně a srozumitelně stanoven.

Závěrem účastník řízení uvedl, že pokud by mělo být předmětné ustanovení zákona interpretováno tak, že přes žádost uživatele (který má možnost vybrat si sám dobu poskytování služeb elektronických komunikací ze široké škály variant a zároveň je oprávněn smlouvu kdykoliv, i bez udání důvodů vypovědět ve třicetidenní výpovědní lhůtě), není oprávněn poskytovatel služeb elektronických komunikací smlouvu na dobu delší 24 měsíců (při jejím prvním uzavření) sjednat, došlo by ke zcela zásadnímu narušení základního principu práva - autonomie vůle stran.

Správní orgán posoudil shromážděné důkazní prostředky v rámci prvního projednání každý zvlášť a v jejich vzájemné souvislosti.

Účastník řízení musí jakožto právnická osoba poskytující služby elektronických komunikací dodržovat zákonem stanovené podmínky, mimo jiné též povinnosti stanovené zákonem o elektronických komunikacích.

Z doložených důkazních prostředků a vyjádření účastníka řízení se jeví, že v období od prosince 2017 do ledna 2019 uzavřel obviněný [REDAKCE] prvních smluv se spotřebiteli na dobu delší než 24 měsíců.

Tato skutečnost byla zřejmá ze sdělení samotného obviněného, který počet těchto smluv uvedl v rámci kontroly čj. ČTÚ-2 032/2019-638, když na základě schválené žádosti dodal pro kontrolu menší počet takovýchto smluv, a to konkrétně 140, přičemž byl kontrolní vzorek stanoven na 10 smluv za každý měsíc ve výše uvedeném období. Obviněný ostatně skutečnost, že uzavíral první smlouvy se spotřebiteli nerozporoval, naopak ji přiznával, přičemž však uváděl, že tímto ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích neporušuje.

Dle ustanovení § 63 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o elektronických komunikacích mezi náležitosti smlouvy o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací, je-li uživatelem nepodnikající osoba, patří jméno, popřípadě jména, a příjmení, bydliště, datum narození nebo rodné číslo fyzické osoby.

Správní orgán provedl kontrolu doložených 140 smluv, jejichž přehled byl uveden v příloze č. 1 I. výroku původního prvostupňového rozhodnutí, přičemž uvedl, že všechny tyto smlouvy byly uzavřeny s uživateli v postavení spotřebitele (ve všech uvedených smlouvách je uvedeno rodné číslo, případně datum narození uživatele).

Kontrolní vzorek byl použit na základě žádosti účastníka řízení, mj. v souladu se zásadou hospodárnosti a vzhledem k šetření práv účastníka řízení. Po kontrole vzorku 140 smluv z celkového počtu [REDAKCE] prvních smluv na období delší než 24 měsíců měl správní orgán za prokázané, že se skutek stal v [REDAKCE] případech za uvedené období, když toto potvrdil sám účastník řízení. Dle kontroly doložených smluv nebylo pochyb o tom, že tyto byly skutečně v počtu uvedeném účastníkem řízení uzavírány na dobu delší než 24 měsíců.

Správní orgán uvedl, že je na základě doložených podkladů a vyjádření účastníka řízení zcela nesporné, že účastník řízení uzavíral se spotřebiteli první smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací na dobu určitou v délce 36 měsíců.

Správní orgán uvedl, že při gramatickém výkladu ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích (ve kterém je uvedeno, že v případě, že podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba při prvním uzavření smlouvy pro danou službu elektronických komunikací přesáhnout

24 měsíců. Dále je v tomto ustanovení uvedeno, že podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen umožnit uživateli uzavření smlouvy i na dobu nejvýše 12 měsíců; tím není vyloučena možnost uzavření smlouvy na delší dobu v případě, že o to uživatel požádá.) nelze souhlasit s názorem účastníka řízení, že část ustanovení („třetí věta“) za středníkem „stanovuje výjimku z uvedeného základního pravidla nemožnosti uzavření smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, a to právě pro případ, kdy o uzavření takové smlouvy uživatel požádá.“

Z gramatického výkladu jednoznačně vyplývá, že se část věty za středníkem vztahuje pouze k větě „Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen umožnit uživateli uzavření smlouvy i na dobu nejvýše 12 měsíců“, která s ní tvoří souřadné souvětí (tzn. věty spojené souřadně jsou rovnocenné, žádná z vět se nezačleňuje do věty druhé jako její větný člen. Jejich obsahy jsou na sobě významově nezávislé, ale je mezi nimi jistá významová souvislost, která se explicitně vyjadřuje především spojkami nebo jinými spojovacími prostředky) oddělené právě středníkem. Dle pravidel pravopisu se středník zařazuje svou funkcí mezi čárku a tečku. Naznačuje hlubší předěl mezi oddělovanými úseky než čárky, zároveň však signalizuje těsnější spojení úseků, než jaké je mezi větami oddělenými tečkou. Používá se ho tedy zejména tehdy, chtějí-li se naznačit různé stupně významové souvislosti mezi jednotlivými úseky výpovědního celku.

První věta § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích stanoví povinnost omezit dobu, na kterou je smlouva uzavírána, maximálně na dva roky, a to pouze u prvního uzavření smlouvy se spotřebitelem. Druhá věta již není omezena jen na první uzavření smlouvy, ale současně je třeba při prvním uzavření smlouvy dbát na to, že není možné uzavřít smlouvu na dobu delší než 24 měsíců. Věty ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích nejsou ve vzájemném rozporu, neboť u prvního uzavření smlouvy je možné uzavřít smlouvu na dobu kratší nebo delší 12 měsíců a současně kratší 24 měsíců. U druhého a dalšího uzavření smlouvy s tímž spotřebitelem musí podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu umožnit uzavření smlouvy na maximálně 12 měsíců, ale je možné uzavřít ji na požádání spotřebitele i na dobu delší.

Z předmětného ustanovení tak plyne, že spotřebitel má vždy právo požadovat po poskytovateli služby uzavření smlouvy kratší než 12 měsíců, případně i smlouvu delší. Pokud se však jedná o smlouvu uzavíranou prvně, tato nesmí být uzavřena na dobu delší než 24 měsíců.

Ke gramatickému výkladu účastníka řízení, rovněž ve spojení s uvedenou částí důvodové zprávy, správní orgán uvedl, že z jejího textu nevyplývá, že by při prvním uzavření smlouvy se spotřebitelem bylo možné tuto smlouvu uzavřít na dobu delší než 24 měsíců. I v této části důvodové zprávy je zcela jasně uvedeno, že „...v případě, že operátor uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba při prvním uzavření smlouvy na poskytování dané služby přesáhnout 24 měsíců, zároveň ale operátor musí umožnit uzavření smlouvy uživateli na dobu nejvýše 1 rok.“ Další věta zní: „Pokud však o to uživatel výslovně požádá, může samozřejmě uzavřít s operátorem smlouvu na dobu delší, která bude odpovídat jejich potřebám.“. Ani z ní nevyplývá možnost postupovat v rozporu s výslovným zákazem uzavírat smlouvy se spotřebiteli při jejich prvním uzavření na dobu delší než 24 měsíců.

Správní orgán k tomuto dále uvedl, že pramenem práva je zejména zákon, přičemž důvodová zpráva může sloužit jako interpretační vodítko v případě nejasností. Pramenem práva však důvodová zpráva není. Předmětné zákonné ustanovení však v tomto případě pochybnosti ohledně jeho výkladu nevyvolává.

Na podporu právního názoru správního orgánu lze uvést i část komentáře k zákonu o elektronických komunikacích (Chudomelová, Z., Beran, M., Jadrný, V. Němečková, Š., Novák, J. Zákon o elektronických komunikacích. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 213 s.), kde je k předmětnému ustanovení uvedeno: „...je cílem tohoto zákonného

ustanovení usnadnění změny poskytovatele služby tím, že s účastníkem, který je spotřebitelem, nesmí při prvním uzavření smlouvy sjednat smlouvu na dobu určitou s délkou trvání delší než 24 měsíců. Podstatou této ochrany účastníků má být umožnění vyhnout se smluvním vztahům uzavřeným na nepřiměřeně dlouhou dobu a nemožnosti bez finančních a technických překážek změnit poskytovatele veřejně dostupných služeb elektronických komunikací. Operátor zároveň musí mít pro všechny uživatele, tedy nikoli pouze pro spotřebitele v nabídce smlouvu na dobu určitou s délkou minimálně 12 měsíců. Pokud si však uživatel o to výslovně požádá, je možné, aby uzavřel smlouvu delší, tj. i delší než 24 měsíců, nejedná-li se o první uzavření smlouvy ve smyslu první věty tohoto odstavce...“. Komentář rovněž není pramen práva, ale jedná se o právní názor odborné veřejnosti, který má na veřejnost působit silou své odborné přesvědčivosti.

Dále je nutné poukázat i na skutečnost, že není důvodné, aby racionální zákonodárce štěpil § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích na okruhy týkající se jednak smluv do 12 měsíců a dále ještě smluv do 24 měsíců. Jinak uvedeno – prakticky by se při výkladu účastníka řízení (tedy při výkladu, že se část věty za středníkem vztahuje na celý tento odstavec) z celého prvního souvětí § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích stalo od počátku obsoletní (tj. platné, avšak zcela neúčinné) ustanovení, což jistě úmyslem racionálního zákonodárce nebylo.

Předmětné ustanovení je také třeba vykládat v souladu s eurokonformním výkladem. Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2009/136/ES, ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmu spotřebitele, čl. 30 nahrazuje jeho novým zněním, které v bodu 5 stanoví: „Členské státy zajistí, aby smlouvy uzavřené mezi spotřebiteli a podniky poskytujícími služby elektronických komunikací nestanovily počáteční smluvní období přesahující 24 měsíců. Členské státy dále zajistí, aby podniky nabízely uživatelům možnost uzavřít smlouvu na dobu nejvýše 12 měsíců.“

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES byla implementována do vnitrostátního právního řádu novelou zákona č. 468/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, konkrétně zmiňovaný článek 30 odst. 5 je upraven v § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích.

Správní orgán dále uvedl, že výhody pro spotřebitele, které jsou uváděny účastníkem řízení (tj. zejména nižší cena za poskytované služby elektronických komunikací v případě smluv uzavíraných na dobu delší než 24 měsíců), ani skutečnost, že jsou tyto výhody čerpány na základě individuální žádosti spotřebitelů, nemůže opodstatnit porušování předmětného ustanovení. Nadto správní orgán dodává, že uzavření první smlouvy na dobu delší než 24 měsíců nemusí být pro spotřebitele ekonomicky výhodné v případě, kdy je ze strany spotřebitele smlouva předčasně ukončena.

V souladu s ustanovením § 63 odst. 1 písm. p) zákona o elektronických komunikacích bylo v článku 2.7.2. Všeobecných podmínek INTERNEXT 2000 účinných od 1.2.2018 stanoveno, že ukončením smlouvy na dobu určitou výpovědí ze strany uživatele nebo uzavřením dohody o skončení smlouvy uzavřené na dobu určitou vzniká účastníkovi řízení nárok na úhradu všech nákladů spojených s telekomunikačním zařízením a jeho instalací, které bylo uživateli poskytnuto za zvýhodněných podmínek a současně na úhradu ve výši 20 % ceny služeb zbývajících ode dne uplynutí výpovědní doby do konce sjednané doby.

Uzavřením smluv na dobu delší než 24 měsíců tak docházelo při aplikaci § 63 odst. 1 písm. p) zákona o elektronických komunikacích k tomu, že úhrada za ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání, na kterou byla smlouva uzavřena, je vyšší u smluv s dobou

trvání 36 měsíců než u smluv na maximálně 24 měsíců (jedna pětina součtu měsíčních cen služeb zbývajících ode dne uplynutí výpovědní doby do konce sjednané doby smlouvy).

Některé spotřebitele mohla při zvažování předčasného ukončení smluvního vztahu od podání výpovědi odrazovat vyšší požadovaná úhrada (právě v důsledku uzavření první smlouvy na dobu delší než 24 měsíců), na čemž nemění nic ani skutečnost, že tak byla smlouva uzavřena na jejich výslovnou žádost.

Správní orgán k vyjádření účastníka řízení stran nejasnosti a nepřesnosti v zákonné úpravě uvedl, že neshledává nejasnost či nepřesnost předmětného ustanovení, přičemž je právní názor správního orgánu účastníkovi řízení znám již delší dobu, přesto však v tomto protiprávním jednání pokračoval.

Ohledně autonomie vůle uvedl správní orgán, že touto soukromoprávní zásadou nelze ospravedlnit porušení zákonného zákazu stanoveného veřejným právem. Zákon o elektronických komunikacích stanovuje zákonný rámec, z něhož nemohou poskytovatelé elektronických komunikací vybočit. V tomto rámci se pak mohou smluvní strany v souladu se zásadou autonomie vůle pohybovat.

Dle ustanovení § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích platí, že podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací se dopustí přestupku tím, že uzavře smlouvu se spotřebitelem nebo uživatelem v rozporu s § 63 odst. 7.

Na základě výše uvedených skutečností dospěl Úřad k závěru, že účastník řízení uzavřel v období od prosince 2017 do ledna 2019 se spotřebiteli [redacted] prvních smluv na období delší než 24 měsíců (což správní orgán blíže ověřil na vzorku 140 smluv, které jsou uvedeny v příloze č. 1 části I. výroku tohoto rozhodnutí), čímž byla naplněna skutková podstata přestupku podle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích.

Na základě výše uvedených skutečností vydal správní orgán dne 21. 8. 2019 rozhodnutí ČTÚ-25 635/2019-638/IV. vyř. - KIZ, kterým uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 63 odst. 7 téhož zákona uzavřel se spotřebiteli první smlouvy na poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací (služby přístupu k síti internet) na dobu určitou, kdy doba trvání smlouvy byla stanovena na dobu delší než 24 měsíců, přičemž s uživateli, fyzickými osobami nepodnikajícími, obviněný uzavřel v období od prosince 2017 do ledna 2019 [redacted] prvních smluv na období delší než 24 měsíců, které byly uvedeny v příloze č. 1 I. výroku tohoto rozhodnutí. Tímto rozhodnutím byla nepravomocně uložena pokuta ve výši 1 380 000,00 Kč.

Proti tomuto rozhodnutí obdržel správní orgán dne 6. 9. 2019 od účastníka řízení včasný rozklad. Obviněný nesouhlasil s tím, že se dopustil předmětného přestupku, přičemž v úvodu odůvodnění rozkladu zopakoval svou předchozí argumentaci. Tuto dále doplnil o další argumenty týkající se detailního výkladu právní normy ve vazbě na obecná ustanovení a o argumenty týkající se pramenů práva, konkrétně použití důvodové zprávy jako interpretačního vodítka, dále pak se vyjádřil též k tzv. eurokonformnímu výkladu. Účastník řízení uvedl, že nesouhlasí s právním posouzením věci prvostupňovým orgánem, jelikož má za to, že toto není správné a trvá na svém výkladu právní normy. Proto se domníval, že je napadené rozhodnutí vadné, když došlo k nesprávnému právnímu posouzení věci. Účastník řízení dále upozornil na řízení, které bylo toho času vedeno ve správním soudnictví, a to s právě s účastníkem řízení v totožné věci, přičemž toto nebylo dosud rozhodnuto. Dále účastník řízení uvedl svůj nesouhlas s nepřiměřenou výší smluvní pokuty, a to mj. s poukazem na svou dobrou víru, že jedná v souladu se zákonem, dále na svou povahu a postavení, když zcela jistě není největším poskytovatelem v této oblasti na trhu s tím, že předmětná pokuta je pro něj z hlediska konkurenceschopnosti naprosto zásadního, až likvidačního charakteru. Dále se účastník řízení vyjádřil k dopadu na spotřebitele a ke svému majetkovému přínosu, přičemž napadal rovněž nedostatečné vysvětlení výše

pokuty. Dále též uvedl, že vzhledem k pokutám uloženým v minulosti nemohl uložení tak vysoké pokuty předpokládat, čímž byl narušen princip právní jistoty účastníka řízení i zásady rovnosti. V závěru rozkladu účastník řízení navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena k prvostupňovému orgánu, eventuálně aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno, neboť skutek, o němž se vede řízení, není dle účastníka řízení přestupkem.

Vzhledem k tomu, že správní orgán neshledal důvod pro postup dle § 87 správního řádu, postoupil spis odvolacímu správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Po projednání v rozkladové komisi ustanovené podle § 152 odst. 3 správního řádu vydala předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu dne 26. 11. 2020 rozhodnutí čj. ČTÚ-38 082/2019-603, ve kterém napadené rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro severomoravskou oblast, ze dne 21. 8. 2019, čj. ČTÚ-25 635/2019-638/IV. vyř. - KIZ, zrušila a věc vrátila k novému projednání.

Důvodem nového projednání byla nezákonnost rozhodnutí, a to vzhledem k nedostatečnému popisu skutku ve výroku I.

Dle názoru správního orgánu II. stupně neposkytoval popis skutku uvedený ve výroku I. napadeného rozhodnutí záruku nezaměnitelnosti s jiným skutkem, resp. ji poskytoval pouze částečně. Ve výrokové části se totiž mluvilo o celkem [REDAKCE] prvních smlouvách uzavřených se spotřebiteli v období od prosince 2017 do ledna 2019 v rozporu s § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, přičemž pouze malá část z nich (140) byla blíže konkretizována nezaměnitelným způsobem (uvedením jedinečného identifikátoru smlouvy, data jejího uzavření a označení poskytované služby) v příloze č. 1 rozhodnutí, na kterou výrok I. odkazoval. O ostatních smlouvách pak bylo z výroku I. známo pouze to, že byly uzavřeny ve výše uvedeném období. Takový údaj ovšem není jedinečný, a proto neposkytuje dostatečnou záruku, že v budoucnu bude možné odlišit ty smlouvy, které byly předmětem vedeného řízení, od těch, které sice byly uzavřeny ve stejném (a nutno zdůraznit, že poměrně dlouhém) období, ale do vedeného správního řízení nebyly zahrnuty. Tato potřeba přitom může lehce nastat kupříkladu na základě podnětu spotřebitele, který se bude postupem obviněného při sjednání smlouvy cítit dotčen. Za takové situace by ovšem správní orgán (pokud by se shodou okolností nejednalo o jednu ze 140 konkretizovaných smluv) nevěděl, zda o věci již rozhodl, nebo nikoliv. Dále absentoval údaj o tom, na jak dlouhé období byly předmětné smlouvy uzavřeny. Při popisu skutku, který naplňuje znaky skutkové podstaty tím, že byl překročen určitý zákonem vymezený časový úsek, by tento údaj ovšem chybět neměl. Z uvedených důvodů správní orgán II. stupně výrok I. rozhodnutí podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání.

Správní orgán II. stupně dále správnímu orgánu I. stupně vytkl pochybení spočívající v porušení zásady dvojího přičítání, když v neprospěch obviněného hodnotil skutečnost, že se přestupku dopustil, ačkoli jej lze pokládat za profesionála v oboru. Správní orgán I. stupně přitom opomněl skutečnost, že přestupku podle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích se může dopustit pouze podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací, tedy profesionál v oboru elektronických komunikací. Tuto skutečnost tedy nelze opětovně zohledňovat i při vyměřování sankce za přestupek.

Porušení zásady zákazu dvojího přičítání se správní orgán I. stupně dopustil i tím, že v neprospěch obviněného zohlednil skutečnost, že jeho jednáním došlo k zhoršení postavení spotřebitelů. Tento následek je totiž při porušení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích následkem nevyhnutelným. Správní orgán I. stupně nicméně mohl hodnotit míru zhoršení postavení spotřebitele, když je zde kvalitativní rozdíl mezi tím, zda byla první smlouva se spotřebitelem uzavřena na 25 nebo 48 měsíců apod.

Dále správní orgán II. stupně nesouhlasil s tím, jakým způsobem byl vypočten majetkový přínos obviněného z protiprávní činnosti. Výpočet správního orgánu I. stupně neměl žádnou

vypovídající hodnotu, když se jednalo jen o velmi hrubý odhad příjmů, který byl učiněn na základě seznámení se s pouhým zlomkem (cca 8 procent) předmětných smluv. Navíc nijak nezohledňoval náklady na poskytování služeb a další skutečnosti namítané obviněným. Ačkoliv byl tedy postup správního orgánu I. stupně, kdy se snažil do výše sankce promítnout výnos obviněného z protiprávní činnosti, v zásadě správný, nutno trvat na tom, aby byl tento výnos vypočten relevantním a přezkoumatelným způsobem.

Naproti tomu, námitka obviněného, že nebyla zohledněna nejasnost právní úpravy a jeho dobrá víra v to, že jedná v souladu se zákonem, není důvodná. Jak opakovaně konstatoval správní orgán I. i II. stupně a také Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 13. 10. 2020, č.j. 10 A 164/2018–44, právní úprava je zcela jednoznačná a neposkytuje žádný prostor pro relevantní alternativní výklad. Obviněný jako adresát právní normy této mohl a měl porozumět, a nemohl tak být v dobré víře, že jím zastávaný výklad, který je v rozporu jak s jazykovým vyjádřením normy, tak jejím účelem, je správný.

Správní orgán II. stupně uvedl, že výše pokuty musí být přiměřená skutkovým okolnostem případu a měla by přihlížet i k majetkovým poměrům obviněného. To ovšem neznamená, že pokud je to důvodné, nemůže sankce dosahovat takové výše, která je pro obviněného dokonce likvidační. Mělo by se ovšem jednat spíše o výjimku. Vodítkem pro správní orgán I. stupně v této otázce může být rozsudek NSS čj. 1 As 9/2008–133, ve kterém jsou podmínky pro uložení tzv. likvidační pokuty blíže ozřejměny.

Pokud jde o námitku nepřiměřenosti výše uložené pokuty ve vztahu k jiným pokutám ukládaným za totožný přestupek, zde nutno zdůraznit, že při poměrování proporcionality mezi ukládanými pokutami nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že byla naplněna stejná skutková podstata, ale je potřeba přihlížet ke všem relevantním skutečnostem významným pro stanovení druhu a výše sankce. Kupříkladu v řízení, na které obviněný poukazuje a ve kterém mu byla uložena pokuta ve výši 10 000,00 Kč, se jednalo o porušení ust. § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích při uzavírání devíti smluv, tedy v rozsahu podstatně menším, než je mu kladeno za vinu nyní. Obviněný tedy nemůže legitimně očekávat, že mu i nyní bude uložena pokuta v obdobné výši.

Rovněž tak nemůže očekávat, že mu bude předestřena přesný matematický výpočet výše pokuty, když toto v rámci individualizace trestu není ani možné. Po správním orgánu I. stupně lze toliko požadovat, aby zohlednil veškeré pro věc relevantní skutečnosti a aby uložená pokuta byla těmito okolnostem přiměřená.

Nad rámec uvedeného správní orgán II. stupně zdůraznil, že pokud jde o podstatu vedeného řízení, a sice, zda lze se spotřebitelem uzavřít první smlouvu na období delší než 24 měsíců, je posouzení věci provedené správním orgánem I. stupně zcela správné.

Po navrácení spisu vyrozuměl správní orgán I. stupně dne 3. 6. 2021 účastníka řízení o tom, že rozhodnutí čj. ČTÚ-25 635/2019-638/IV. vyř. - KIZ ze dne 21. 8. 2019 bylo rozhodnutím předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání.

Správní orgán I. stupně k novému projednání předně uvádí, že správní orgán II. stupně potvrdil, že je posouzení věci provedené správním orgánem I. stupně zcela správné. Proto správní orgán I. stupně nemusel na základě závazného právního názoru rozkladového orgánu měnit své posouzení předmětného skutku, a proto se v rámci nového projednání zabýval odstraněním vytknutých vad a stanovením výše trestu, a to vzhledem k nutnosti přihlídnout k počtu smluv, které je možné jednoznačně nezaměnitelně konkretizovat.

Správní orgán na tomto místě uvádí, že v souladu s názorem rozkladového orgánu zapracoval do výroku rozhodnutí veškeré nezaměnitelně konkretizované smlouvy, dále pak napravil pochybení, kterých se dopustil při odůvodňování výroku II.

Správní orgán na tomto místě zmiňuje novelu provedenou zákonem č. 374/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dle které je s účinností od 1. 1. 2022 v zákoně o elektronických komunikacích stejné přestupkové jednání posuzováno jako přestupek dle § 118 odst. 14 písm. v), který stanoví, že se podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací dopustí přestupku tím, že uzavře smlouvu se spotřebitelem nebo uživatelem v rozporu s § 63b odst. 1. Toto ustanovení stanoví, že v případě, že podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací, jinou než interpersonální komunikační službu nezávislou na číslech a přenosovou službu používanou pro poskytování služeb mezi stroji, nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba pro danou službu elektronických komunikací přesáhnout 24 měsíců, jinak se smlouva považuje za smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou. To platí i v případě uživatele, kterým je mikropodnik, malý podnik nebo nezisková organizace, pokud se práva plynoucího z tohoto odstavce výslovně nevzdal. Uživatel, který je mikropodnikem, malým podnikem nebo neziskovou organizací, doloží tuto skutečnost prohlášením před uzavřením smlouvy s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupnou službu elektronických komunikací.

Ve vztahu k projednávanému přestupku obviněného však nedošlo k relevantní změně (skutková podstata, tj. zákaz uzavírání prvních smluv se spotřebiteli na dobu delší než 24 měsíců, se materiálně nezměnila). Výše pokuty za tento přestupek byla za právní úpravy účinné v době spáchání přestupku totožná.

Správní orgán dále zmiňuje novelu provedenou zákonem č. 150/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dle které se s účinností od 1. 7. 2021 dosavadní odstavec 23 označoval jako odstavec 24. Od 1. 1. 2022 se pak tento odstavec na základě novely provedené zákonem č. 374/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, označuje jako odstavec 26, přičemž však ve vztahu k přestupku obviněného nedošlo k relevantní změně, tzn. že výše pokuty za předmětný přestupek byla za právní úpravy účinné v době spáchání přestupku totožná.

Správní orgán zde pro zamezení možných pochybností výslovně tyto výše zmíněné novelizační roviny zmiňuje, přičemž uvádí, že ani další novely neměly na předmětný přestupek žádný vliv.

Správní orgán zároveň konstatuje, že dle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější, přičemž v případě přestupku účastníka řízení se nejedná o pro pachatele příznivější právní úpravu, tudíž odpovědnost za přestupek byla posouzena dle zákona účinného v době spáchání přestupku.

V rámci nového projednání pak správní orgán po vyhodnocení všech důkazních prostředků (každého zvlášť a v jejich vzájemné souvislosti) a posouzením věci dospěl k závěru, že se účastník řízení dopustil spáchání přestupku dle § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích, ve znění účinném do 31. 1. 2019, neboť byla naplněna jeho skutková podstata a nejsou pochybnosti o tom, že se uvedeného jednání účastník řízení dopustil, což potvrdil i správní orgán II. stupně.

Za účelem odstranění vytknutého nedostatku vyzval správní orgán dne 3. 6. 2021 účastníka řízení, aby doložil seznam prvních smluv se spotřebiteli, které byly uzavřeny v období od prosince 2017 do ledna 2019 na období delší než 24 měsíců, přičemž u každé této smlouvy musí být uveden jedinečný identifikátor smlouvy (číslo smlouvy), datum uzavření smlouvy, označení poskytované služby, doba, na kterou byla smlouva uzavřena. Dále správní orgán vyzval účastníka řízení k doložení kvalifikovaného odhadu finančního výnosu z předmětných smluv, pokud je takovýto odhad možný.

Dne 21. 6. 2021 obdržel správní orgán od účastníka řízení žádost o prodloužení lhůty o 30 dnů, a to vzhledem k rozsáhlosti požadavku.

Správní orgán dne 25. 6. 2021 výše uvedené žádosti vyhověl.

Dne 16. 8. 2021 obdržel správní orgán od účastníka řízení vyjádření, ve kterém účastník řízení zejména uvedl, že v rámci fyzické kontroly █████ smluv bylo zjištěno, že se jedná o všechny smlouvy, které byly v předmětném období uzavřeny, nikoliv jen smlouvy s konečným zákazníkem – spotřebitelem, jak účastník řízení uváděl v rámci původního řízení. S ohledem na tyto skutečnosti bylo proto provedeno zpracování, na základě něhož bylo účastníkem řízení zjištěno, že se spotřebiteli bylo uzavřeno █████ smluv, když účastník sdělil, že eviduje celkem █████ případů smluv, jejichž doba trvání přesáhla 24 měsíců.

K odhadu příjmů uvedl účastník řízení, že tento stanovil na základě realizovaných tržeb, které byly ze strany spotřebitelů placeny. V příložené tabulce uvedl sloupec s tržbou za měsíc, která byla realizována. Následně uvedl sloupec, který je násobkem tržby za měsíc a doby skutečného trvání smlouvy ve 25. až 36. měsíci. Tyto tržby jsou dle účastníka řízení majetkovým přínosem ze smluv, které trvaly více než 24 měsíců a byly uzavřeny se spotřebitelem. Náklady byly účastníkem stanoveny na základě hospodářských výsledků účastníka zjištěných z účetních závěrek v daném období. Účastník nemá příjmy z jiných činností, než je poskytování služeb elektronických komunikací (např. pronájem apod.) a nemá jiné výdaje než ty, které jsou přímo vztaženy k realizované činnosti. Poměrem mezi celkovými příjmy a celkovými výdaji bylo zjištěno, že ziskovost účastníka je 5 %. S ohledem na tuto skutečnost lze proto dovodit, jaká je výše nákladů na 1,00 Kč realizované tržby, přičemž se dle účastníka řízení jedná se o 0,95 Kč. Majetkový přínos tvoří rozdíl mezi příjmy a náklady, když lze dle účastníka řízení konstatovat, že ze smluv, které byly uzavřeny se spotřebiteli a přesáhly dobu trvání 24 měsíců, vznikl účastníkovi majetkový přínos █████ Kč. Pro úplnost účastník řízení uvedl, že byly do kalkulace zahrnuty všechny smlouvy přesahující dobu 24 měsíců tak, jako by trvaly až do konce 36. měsíce, tedy celých 12 měsíců, aby bylo možno uplatnit výpočet poměrem příjmů a výdajů. Majetkový prospěch účastníka byl ve skutečnosti nižší, protože ne všechny smlouvy trvaly celých 36 měsíců.

Dne 21. 9. 2021 vyrozuměl správní orgán účastníka řízení o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a poskytnout k nim vyjádření. Možnosti nahlédnout do spisu dle § 38 správního řádu účastník řízení nevyužil.

Dne 21. 10. 2021 byl učiněn pokus o tel. kontakt advokáta účastníka řízení, a to z toho důvodu, že v rámci předložených datových sad (přílohy vyjádření účastníka řízení, které obsahují seznamy dotčených smluv) patrně došlo k chybě, když deklarovaných 235 závadných smluv (viz např. část 2) e) vyjádření ze dne 12. 8. 2021) obsahuje nesrovnalosti, jelikož tato datová sada neobsahuje smlouvy z celého kontrolovaného období, tj. od prosince 2017 do ledna 2019. Advokát účastníka řízení v tel. hovoru ze dne 25. 10. 2021 uvedl, že počet smluv, které jsou dle účastníka řízení závadné ve smyslu šetřeného porušení povinnosti neuzavírat se spotřebiteli první smlouvy na dobu delší než 24 měsíců, je dle účastníka řízení patrně skutečně 235, přičemž uvedl, že situaci prověří.

Dne 26. 10. 2021 kontaktoval advokát účastníka řízení správní orgán s tím, že po dalším prověření doložených příloh a stavu věci bude Úřad kontaktovat s vysvětlujícím vyjádřením.

Dne 10. 12. 2021 vyzval správní orgán účastníka řízení, aby prověřil listiny a tabulky zaslané dne 16. 8. 2021 ve smyslu informací z tel. hovorů s advokátem účastníka řízení (zejména z 25. a 26. 10. 2021), a dále aby doložil seznam prvních smluv se spotřebiteli, které byly uzavřeny v období od prosince 2017 do ledna 2019 na období delší než 24 měsíců, přičemž u každé této smlouvy musí být uvedeno mj. číslo smlouvy, datum uzavření smlouvy a označení poskytované služby, a to z důvodu nesrovnalostí v již doloženém seznamu.

Ve vyjádření ze dne 17. 12. 2021 advokát účastníka řízení požádal o prodloužení lhůty k doložení požadovaných podkladů o 30 dnů, a to z důvodu rozsáhlejšího administrativního zpracování tohoto požadavku ze strany účastníka řízení.

Správní orgán výše uvedené žádosti usnesením ze dne 22. 12. 2021 vyhověl.

Dne 7. 2. 2022 byl advokát účastníka řízení telefonicky kontaktován, přičemž se omluvil za prodlevu s kontrolou doložených podkladů a zasláním vyjádření, přičemž uvedl, že jedním z důvodů je aktuální pandemická situace, která zasáhla jeho advokátní kancelář. Dále uvedl, že v dalších dnech zašle vyjádření, přičemž aktuálně patrně nebude možné doložit ucelenou datovou sadu (tedy všechny relevantní smlouvy – fyzicky doložené v rámci prvního projednání věci v kombinaci se všemi dalšími), a to právě vzhledem k personálním problémům.

Ve vyjádření ze dne 28. 2. 2022 uvedl účastník řízení prostřednictvím svého advokáta, že premisa správního orgánu, že doložená datová sada neobsahuje všechny požadované smlouvy z celého kontrolovaného období, je správná, přičemž však novou datovou sadu nedoložil.

Správní orgán vyzval účastníka řízení dne 25. 3. 2022 usnesením čj. ČTÚ-25 635/2019-638/XII. vyř. - KIZ k doložení kompletního seznamu předmětných smluv.

Účastník řízení byl k výše uvedenému opětovně vyzván usnesením čj. ČTÚ-25 635/2019-638/XIII. vyř. - KIZ dne 6. 5. 2022.

Jelikož na výše uvedené nebylo ani po urgenci reagováno, zaslal správní orgán účastníkovi řízení dne 15. 8. 2022 písemnost, ve které byl informován o možnosti vyjádřit se dne 7. 9. 2022 k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Účastník této možnosti nevyužil a do data vydání rozhodnutí nezaslal žádné doplnění.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán uvádí, že při určení počtu závadně uzavřených smluv vycházel z datové sady, která byla účastníkem řízení dodána dne 12. 8. 2021 s tím, že k jednoznačně konkretizovaným smlouvám, které obsahovala datová sada dodaná účastníkem řízení, doplnil jednoznačně konkretizované smlouvy, které mu byly doloženy v rámci kontroly čj. ČTÚ-2 032/2019-638 (a které nebyly zahrnuty v předmětné datové sadě). Celkový počet nezaměnitelně konkretizovaných závadných smluv činí [redacted] ([redacted] smluv doložených obviněným v excelovské tabulce (ačkoli obviněný uvedl počet [redacted] smluv) a [redacted] smluv, které byly doloženy v rámci kontroly čj. ČTÚ-2 032/2019-638, které nebyly v předmětné datové sadě účastníkem řízení zahrnuty).

Správní orgán I. stupně dále k novému projednání uvádí, že vzhledem k tomu, že správní orgán II. stupně vyhodnotil posouzení podstaty vedeného řízení správním orgánem I. stupně, tedy posouzení, zda lze se spotřebitelem uzavřít první smlouvu na období delší než 24 měsíců, jako zcela správné, čemuž přisvědčil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2020, č.j. 10 A 164/2018–44, správní orgán I. stupně se nadále zabýval odstraněním vytknutých vad v odůvodnění a stanovením trestu, přičemž rovněž vzal v potaz zejména změnu v počtu předmětných smluv.

Pro úplnost zde správní orgán I. stupně uvádí níže uvedené závěry správního orgánu II. stupně k posouzení merita věci, přičemž je důležité zdůraznit, že již v rozhodnutí čj. ČTÚ-57 695/2017-603 ze dne 6. 11. 2018, které se týkalo účastníka řízení a které nabylo právní moci dne 7. 11. 2018, vyslovil správní orgán II. stupně právní názor, který potvrdil prvostupňové rozhodnutí čj. ČTÚ-34 991/2017-638/IV. vyř. – ŠkJ ze dne 29. 8. 2017, tj. že při prvním uzavření smlouvy se spotřebitelem nesmí doba, na kterou je smlouva uzavřena, přesáhnout 24 měsíců. Důvody, pro které tehdy správní orgán II. stupně k tomuto závěru dospěl, jsou totožné s těmi, které byly uvedeny v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně v tomto správním řízení.

Jelikož jsou tyto důvody účastníkovi řízení dobře známy, správní orgán II. stupně odkázal na příslušnou část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, která je uvedena výše.

Správní orgán II. stupně dále poznamenal, že výklad ustanovení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích použitý správním orgánem I. stupně a předtím správním orgánem II. stupně v řízení čj. ČTÚ-57 695/2017-603 byl aprobován pravomocným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2020, č.j. 10 A 164/2018–44. Vzhledem ke skutečnosti, že výše uvedený rozsudek vypořádává (či už výslovně nebo implicitně¹) všechny rozkladové námitky obviněného vztahující se k výroku I., správní orgán II. stupně ve svém rozhodnutí uvedl následující podstatné části rozhodnutí, se kterými se plně ztotožňuje.

V bodu 15 Městský soud v Praze uvedl následující: „Při jazykovém výkladu tohoto ustanovení, jenž představuje východisko pro objasnění smyslu a účelu normy, je třeba v první řadě vzít v úvahu, že inkriminovaná pasáž („tím není vyloučena možnost uzavření smlouvy na delší dobu v případě, že o to uživatel požádá“) netvoří v odstavci samostatnou (třetí) větu, nýbrž je součástí druhé věty, oddělenou od její první části středníkem. Předseda Rady správně uvedl – a žalobkyně to nezpochybnila –, že podle pravidel českého pravopisu středník stojí svou členicí silou mezi tečkou a čárkou: Neosamostatňuje úseky jazykového projevu do té míry jako tečka, ale nahrazuje hlubší, výraznější předěly než čárka. Proto se jej užívá pro naznačení různých stupňů obsahové souvislosti mezi částmi výpovědního celku. Pro úplnost městský soud podotýká, že Legislativní pravidla vlády (dostupná na www.vlada.cz) neupravují odlišné použití středníku v návrzích právních předpisů. Městský soud se tak ztotožňuje se žalovaným, že výjimka obsažená v druhé větě za středníkem se vztahuje toliko k části věty před středníkem, s níž tvoří souřadné souvětí. Pokud by zákonodárcův záměr směřoval ke vztažení výjimky také na první větu, neutořil by z ní součást druhé věty, která normuje odlišnou situaci než věta první: Zatímco věta první dopadá výlučně na první uzavření smlouvy, a to mezi podnikatelem a spotřebitelem, druhá věta se vztahuje na veškerá další uzavření smlouvy a širší okruh uživatelů než spotřebitele. Obě věty spolu nejsou v rozporu, naopak se doplňují, a předseda Rady právě s odkazem na pravidla českého pravopisu žalobkyni vysvětlil, proč se uvedená výjimka nevztahuje též na větu první. Na výkladu zastávaném žalovaným městský soud nespatřuje nic absurdního, jedná se o zákonodárcem zvolené legitimní omezení autonomie vůle smluvních stran v zájmu ochrany spotřebitele jakožto slabší smluvní strany, jež při uzavírání smlouvy o službách elektronických komunikacích nemá oproti jejich provozovatelům dostatečnou sílu na prosazení svých oprávněných zájmů.“

Městský soud v Praze souhlasil rovněž s potřebou eurokonformního výkladu předmětného zákonného ustanovení, k čemuž uvedl v bodech 16 a 17 svého rozhodnutí následující: „Dále je třeba uvést, že předmětným ustanovením vloženým do ZEK zákonem č. 468/2011 Sb., byl do českého právního řádu transponován článek 30 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. 3. 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. 11. 2009. Podle tohoto článku, nazvaného „Usnadnění změny poskytovatele“, „[č]lenské státy zajistí, aby smlouvy uzavřené mezi spotřebiteli a podniky poskytujícími služby elektronických komunikací nestanovily počáteční smluvní období přesahující 24 měsíců. Členské státy dále zajistí, aby podniky nabízely uživatelům možnost uzavřít smlouvu na dobu nejvýše 12 měsíců.“ Odstavec 6 téhož článku dodává, že „[a]niž je dotčena minimální doba platnosti smlouvy, zajistí členské státy, aby podmínky a postupy pro ukončení smlouvy neodrazovaly od změny poskytovatelů služeb. Správní orgány byly povinny vyložit příslušná ustanovení ZEK eurokonformním způsobem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 95/2016 - 29 ze dne

¹ Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 267/2017-38, „správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí“.

15. 6. 2016), a právě výklad obsažený v napadeném rozhodnutí splňuje požadavky vytýčené směrnicí o univerzální službě. Žalobkynin argument, že směrnice nezakazuje stranám smlouvy sjednat si odlišnou úpravu, neobstojí: Podle směrnice smlouvy uzavřené mezi podnikateli a spotřebiteli nesmějí stanovit počáteční smluvní období přesahující 24 měsíců. Tento požadavek se tedy vztahuje na smlouvu jakožto projev shodné vůle smluvních stran (srov. § 1724 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), nikoli na návrh takové smlouvy, jak ve své replice patrně dovozuje žalobkyně, a nehraje tedy žádnou roli, která ze smluvních stran a jakým způsobem tuto náležitost smlouvy navrhne.“

Městský soud v Praze pak dal zapravdu správnímu orgánu i v tom, že ani důvodová zpráva k zákonu č. 468/2011 Sb. neuvádí nic, z čeho by šlo dovodit výklad předmětného ustanovení zastávaný obviněným. Městský soud v Praze k tomu v bodu 19 uvádí následující: „Odlišný názor není obsažen ani v důvodové zprávě k zákonu č. 468/2011 Sb. (dostupné na www.psp.cz), v níž se k předmětnému ustanovení uvádí: „V případě, že operátor uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba při prvním uzavření smlouvy na poskytování dané služby přesáhnout 24 měsíců, zároveň ale operátor musí umožnit uzavření smlouvy uživateli na dobu nejvýše 1 rok. Pokud však o to uživatel výslovně požádá, může samozřejmě uzavřít s operátorem smlouvu na dobu delší, která bude odpovídat jejich potřebám.“ Z použité formulace není jednoznačně zřejmé, zda se poslední věta měla podle předkladatelova záměru vztahovat pouze na uzavření smlouvy na dobu jednoho roku, které musí operátor nabídnout každému uživateli, nebo také na dobu 24 měsíců, kterou nesmí překročit doba trvání první smlouvy uzavřené se spotřebitelem. V každém případě důvodová zpráva nijak nenaznačuje, že by se zákonodárce hodlal protivit unijnímu právu, naopak v důvodové zprávě výslovně zdůraznil, že „[n]ávrh zákona [...] je implementační novelou, jejímž hlavním cílem je implementovat do českého právního řádu revidované znění evropského regulačního rámce pro síť a služby elektronických komunikací – konkrétně směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací [...],“ a obdobný text byl vložen také do poznámky pod čarou č. 1 v ZEK. Ani nejednoznačná formulace v důvodové zprávě tedy nemůže mít vliv na výklad ustanovení, které samo o sobě výkladové pochybnosti nevyvolává, a to tím spíše s přihlédnutím k povinnosti vykládat je eurokonformním způsobem.“

Jednoznačnost právní úpravy obsažené v ust. § 63 odst. 7 pak Městský soud v Praze definitivně potvrdil v bodu 20 svého rozhodnutí, když uvedl, že „...neshledal důvodnou ani žalobní námitku, podle níž nebyly povinnosti vyplývající pro ni ze ZEK stanoveny jednoznačně a srozumitelně a žalobkyni tudíž nelze za jejich porušení trestat.“

S ohledem na výše uvedené správní orgán II. stupně i nadále považuje výklad obviněného, podle něž je uzavírání prvních smluv se spotřebitelem na dobu určitou delší než 24 měsíců souladné s § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, za nesprávný. Uzavírání takových smluv je předmětným ustanovením zakázáno, což je z § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích jednoznačně patrné.

Vzhledem k tomu, že není pochyb o nezákonnosti výše uvedeného jednání, zaobíral se správní orgán I. stupně odstraněným vytknutých vad a stanovením výše trestu, a to s ohledem na nové zjištění o počtu smluv, které byly uzavřeny v rozporu se zákonnou úpravou.

Správní orgán I. stupně tedy dále v rámci stanovení trestu uvádí, že za přestupek ve smyslu § 118 odst. 14 písm. w) zákona o elektronických komunikacích, kterého se podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 63 odst. 7 téhož zákona uzavře se spotřebitelem první smlouvy na poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací na dobu určitou, kdy je doba trvání smlouvy stanovena na dobu delší než 24 měsíců, může být uložena pokuta podle § 118 odst. 23 písm. b) zákona o elektronických komunikacích, a to až do 15 000 000,00 Kč nebo do výše 5 % z čistého

obratu pachatele přestupku dosaženého za poslední účetní období, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší.

Podle § 120 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích se sazba pokuty za přestupek podle tohoto zákona zvyšuje na dvojnásobek, jestliže je týž přestupek spáchán opakovaně. Přestupek je spáchán opakovaně, pokud ode dne, kdy rozhodnutí o uložení pokuty za týž přestupek nabylo právní moci, neuplynuly 2 roky.

Správní orgán uvádí, že účastníkovi řízení byla za tentýž přestupek udělena pokuta rozhodnutím čj. ČTÚ-34 991/2017-638/IV. vyř. – ŠkJ ze dne 29. 8. 2017, které bylo potvrzeno rozhodnutím předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu čj. ČTÚ-57 695/2017-603 ze dne 6. 11. 2018, které nabylo právní moci dne 7. 11. 2018. Je tedy zřejmé, že účastník řízení pokračoval v přestupkovém jednání i poté (viz seznam uzavíraných smluv v listopadu a prosinci roku 2018 a v lednu roku 2019), kdy byl pravomocným rozhodnutím za toto přestupkové jednání sankcionován, což správní orgán zohlednil v souladu s § 120 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích.

Správní orgán konstatuje, že dle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější, přičemž v případě přestupku účastníka řízení se nejedná o pro pachatele příznivější právní úpravu, tudíž odpovědnost za přestupek byla posouzena dle zákona účinného v době spáchání přestupku.

Při určení druhu a výměry správního trestu přihlédl správní orgán v souladu s § 37 a násl. zákona o přestupcích k:

a) *povaze a závažnosti přestupku, která je dána zejména:*

- *významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen.*

Spácháním přestupku byla porušena veřejnoprávní povinnost poskytovatele služeb, která je spojena se zvláštní ochranou spotřebitele při uzavírání první smlouvy s konkrétním poskytovatelem služeb, mj. za účelem usnadnění případné změny poskytovatele služeb.

- *významem a rozsahem následku přestupku.*

Následkem protiprávního jednání účastníka řízení, tj. uzavřením prvních smluv se spotřebiteli na dobu delší než 24 měsíců, došlo k tomu, že spotřebitelé mohli být odrazováni po nepřiměřeně dlouhou dobu změnit poskytovatele služeb elektronických komunikací v podobě vyšší úhrady za předčasné ukončení smluvního vztahu. Míru zhoršení postavení spotřebitele lze hodnotit jak poměrně významnou, když byla maximální doba u všech závadných smluv překročena o polovinu (tj. o 12 měsíců).

- *způsobem a okolnostmi spáchání přestupku.*

Přestupku se účastník řízení dopustil v [REDACTED] případech.

Odpovědnost za přestupek je odpovědností objektivní, tedy nevyžaduje zavinění obviněného z přestupku.

Správní orgán ve vztahu k okolnostem spáchání přestupku a mj. též ve vztahu k námitkám účastníka řízení stran legitimního očekávání (když účastník v rámci odůvodnění rozkladu mj. uvedl, že nemohl uložení vysoké pokuty očekávat) a nedostatečnosti výpočtu pokuty, uvádí následující.

Správní orgán předně uvádí, že obviněný měl k dispozici právní názor Českého telekomunikačního úřadu ohledně nezákonnosti takto uzavřených smluv již od srpna roku 2017, kdy bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí čj. ČTÚ-34 991/2017-638/IV. vyř. – ŠkJ. Jak ve svém rozhodnutí uvedl i správní orgán II. stupně, v tomto řízení

byla obviněnému uložena pokuta ve výši 10 000,00 Kč, přičemž se jednalo o porušení § 63 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích při uzavírání 9 smluv, tedy v rozsahu podstatně menším, než je mu kladeno za vinu nyní. Obviněný tedy i dle názoru správního orgánu II. stupně nemůže legitimně očekávat, že mu i nyní bude uložena pokuta v obdobné výši. Správní orgán II. stupně též uvedl, že obviněný nemůže očekávat předestření přesného matematického výpočtu výše pokuty. Po správním orgánu I. stupně lze dle druhostupňového rozhodnutí toliko požadovat, aby zohlednil veškeré pro věc relevantní skutečnosti a aby uložená pokuta byla těmto okolnostem přiměřená.

Pokud jde o námitku nepřiměřenosti výše uložené pokuty ve vztahu k jiným pokutám ukládaným za totožný přestupek, je v souladu s právním názorem správního orgánu II. stupně nutno zdůraznit, že při poměrování proporcionality mezi ukládanými pokutami nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že byla naplněna stejná skutková podstata, ale je potřeba přihlížet ke všem relevantním skutečnostem významným pro stanovení druhu a výše sankce.

K výše uvedenému tedy správní orgán připomíná, že i přes skutečnost, že si byl obviněný vědom toho, že správní orgán považuje jeho jednání za nezákonné, neupustil od zavedené praxe uzavírání prvních smluv se spotřebiteli na dobu delší než 24 měsíců.

Rovněž je nutné vzít v potaz, že v rámci správního řízení, v něm byla obviněnému uložena první pokuta za tento přestupek, činila výše pokuty 10 000,00 Kč za 9 takto uzavřených smluv, tj. v průměru více než 1 000,00 Kč ve vztahu ke každé smlouvě, přičemž se v tomto řízení nejednalo o recidivu.

Rovněž v ostatních řízeních za totožný přestupek s jinými subjekty, v rámci nichž správní orgán ukládal pravomocné pokuty, činila výše pokut přibližně stejnou výší s ohledem na počet takto nesprávně uzavřených smluv.

Konkrétně správní orgán k tomu uvádí rozhodnutí čj. ČTÚ-17 205/2019-637, ve kterém byla uložena pokuta ve výši 5 000,00 Kč (zjištěno porušení v 5 případech), dále rozhodnutí čj. ČTÚ-368/2019-638, ve kterém byla uložena pokuta ve výši 2 000,00 Kč (zjištěno porušení ve 2 případech), a rozhodnutí čj. ČTÚ-27 912/2019-636, ve kterém byla uložena pokuta ve výši 1 000 Kč (zjištěno porušení v 1 případě).

Správní orgán uvádí, že se v rámci nového projednání rozhodl snížit výši pokuty, a to při zohlednění výtek správního orgánu II. stupně, které se týkaly porušení zásady dvojího přičítání, přičemž vzal zejména v potaz změnu v počtu předmětných závadně uzavřených smluv, které je možné jednoznačně konkretizovat. Je však rovněž nutné vzít v potaz skutečnost, že obviněný o právním názoru správního orgánu věděl, a i přesto pokračoval v uzavírání těchto smluv.

- *délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.*

Délka protiprávního jednání spočívajícího v uzavírání prvních smluv pro službu elektronických komunikací se spotřebiteli na dobu určitou, kdy doba trvání smlouvy byla stanovena na dobu delší než 24 měsíců (konkrétně na 36 měsíců) je v tomto případě 14 měsíců (tj. od prosince roku 2017 do ledna roku 2019). Tuto velmi dlouhou dobu, po kterou trvalo protiprávního jednání obviněného, hodnotí správní orgán ve spojitosti s počtem takto uzavřených smluv výrazněji k tíži účastníka řízení.

- b) *k povaze činnosti účastníka řízení*, kdy správní orgán konstatuje, že obviněný se dopustil protiprávního jednání v rámci své podnikatelské činnosti. Obviněný jako poskytovatel služeb elektronických komunikací je přitom povinen zajistit, že jím poskytované služby budou provozovány vždy v souladu se stanovenými podmínkami a zákonnými předpisy. S ohledem na výkon odborné činnosti lze předpokládat,

že erudovanost poskytovatele služeb elektronických komunikací v oblasti příslušných právních norem bude přesahovat běžnou úroveň takových znalostí uživatelů jím poskytovaných služeb, zvláště pak spotřebitelů.

- c) *k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem*, kdy správní orgán další relevantní okolnosti neshledal.

Správní orgán může přihlídnout i k jiným okolnostem, pokud jsou svojí povahou podstatné pro posouzení společenské škodlivosti přestupku, přičemž správní orgán takovéto okolnosti neshledal.

Pro úplnost správní orgán uvádí, že nepřihlížel k výnosu obviněného z protiprávní činnosti, přičemž správní orgán II. stupně uvedl, že ačkoliv je tedy postup správního orgánu I. stupně, kdy se snaží do výše sankce promítnout výnos obviněného z protiprávní činnosti, v zásadě správný, nutno trvat na tom, aby byl tento výnos vypočten relevantním a přezkoumatelným způsobem. Uvedení určité částky u konkrétních smluv obviněným nelze spolehlivě ověřit, přičemž tento údaj je navíc uveden jen u některých smluv (když je z výše uvedeného zřejmé, že obviněný nedoložil seznam všech protiprávně uvedených smluv). Pro stanovení výše pokuty navíc není tento aspekt stěžejní, když, jak bylo předestřeno výše i s poukazem na další konkrétní řízení týkající se totožného přestupku s jinými subjekty, byla dodržena zásada legitimního očekávání stanovená v § 2 odst. 4 správního řádu.

V rámci posuzování výše uložené pokuty se správní orgán rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 21 odst. 1 zákona o přestupcích, podle kterého účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil. Ze shromážděných podkladů, které měl správní orgán k dispozici a na základě kterých rozhodoval o zjištěném skutkovém stavu, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týká jeho právní odpovědnosti za spáchaný přestupek podle § 21 odst. 1 zákona o přestupcích.

S přihlédnutím k výše uvedenému, především k významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem narušen, bylo jako nejvhodnější správní trest zvoleno uložení peněžité pokuty. Ohledně druhu trestu správní orgán zastává stanovisko, že v daném případě není účelné vyřešit věc pouze formou upuštění od potrestání či uložení napomenutí, neboť samotné projednání by postrádalo výraznější preventivní i nápravný efekt. K tomu viz náleží Ústavního soudu Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004: *„Ústavní soud konstantně judikuje, že nechápe rovnost jako absolutní, nýbrž jako relativní (a nadto akcesorickou ve vztahu k jiným základním právům a svobodám). S pojmem relativní rovnosti úzce souvisí pojem přiměřenosti zásahu do základních práv. Z charakteru pokuty jako majetkové sankce nutně vyplývá, že má-li být individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat i majetkové poměry potrestaného. Stejná výše pokuty uložená majetnému se bude jevit jako směšná a neúčinná, zatímco v případě postihu nemajetného může působit drakonicky a likvidačně.“* Správnímu orgánu je známo, že obviněný je relativně větší obchodní korporací s ročním čistým obratem okolo 90 mil. Kč (s výsledkem hospodaření za účetní období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 ve výši 14 mil. Kč). Dopad případného napomenutí na jeho budoucí činnost lze považovat za zanedbatelný, a tudíž neúčinný druh správního trestu s přihlédnutím k výše zmíněné recidivě. Zároveň nejsou splněny podmínky podle § 43 odst. 2 zákona o přestupcích, kdy lze od uložení správního trestu „(...) upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě“. Nyní ukládaný peněžitý trest je tedy zcela adekvátním správním trestem co do jeho druhu i výše, a to i s ohledem na rozsah jednání obviněného. Cílem nyní ukládaného trestu je zejména v preventivní rovině odradit obviněného od případné další protizákonné činnosti a přimět ho k důslednějšímu respektování zákona, a to se zohledněním vztahu jeho osoby k vlastním minulým přestupkovým jednáním.

Při výměře trestu v rámci nového projednání vzal správní orgán I. stupně do úvahy jednak v předchozím posouzení nedodrženou zásadu zákazu dvojího přičítání, změnu v počtu předmětných smluv, skutečnost, že obviněný o právním názoru správního orgánu věděl, a i přesto pokračoval v uzavírání těchto smluv a rovněž též zásadu legitimního očekávání s ohledem na počet smluv, které byly uzavřeny v rozporu se zákonem.

Co se týče osoby účastníka řízení, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty rovněž z toho, že je povinen na základě judikturních závěrů přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter. Z doložených údajů se jeví, že účastník řízení měl dle výkazu zisku a ztrát (k 31. 12. 2018) čistý obrat ve výši 76 201 000,00 Kč, tržby z prodeje výrobků a služeb ve výši 73 799 000,00 Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši 3 390 000,00 Kč. Výkaz zisku a ztrát (k 31. 12. 2021) přitom uvádí čistý obrat ve výši 93 265 000,00 Kč, tržby z prodeje výrobků a služeb ve výši 87 706 000,00 Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši 17 188 000,00 Kč.

Správní orgán po přezkoumání konstatuje, že pokuta udělená ve výši 344 000,00 Kč, tedy v dolním pásmu možné zákonné sazby, nemůže být považována (i s ohledem na výsledek hospodaření) za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemůže mít tedy likvidační charakter.

Po provedeném souhrnném zhodnocení shromážděných důkazů a s přihlédnutím ke všem zjištěným okolnostem správní orgán dospěl k závěru, že protiprávní jednání bylo účastníku řízení spolehlivě prokázáno a pokuta, uložená při dolní hranici zákonem vymezeného rozpětí, odpovídá míře zavinění, proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

Uložená sankce tak bude mít dle názoru správního orgánu přiměřený negativní dopad, který je nutné považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce, protože aby pokuta plnila své základní funkce, tedy represivní, výchovnou a individuálně preventivní, musí mít určitý negativní vliv na pachatele přestupku.

Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení vyvolal řízení porušením své právní povinnosti, uložil mu správní orgán povinnost nahradit náklady řízení výše uvedenou paušální částkou, podle § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedkyni Rady Českého telekomunikačního úřadu, a to v listinné podobě na adresu Český telekomunikační úřad, Odbor pro severomoravskou oblast, Havlíčkovo nábřeží 2728/38, 702 00 Ostrava, nebo v elektronické podobě do datové schránky Českého telekomunikačního úřadu: a9qaats, či elektronickou poštou s uznávaným elektronickým podpisem na adresu: podatelna@ctu.cz.

Mgr. Bc. Barbora Čechová v. r.
ředitelka odboru pro severomoravskou oblast
Otisk úředního razítka

Za správnost: Mgr. Zdenek Klinga, 18. 11. 2022

Vypraveno dne: 18. 11. 2022